

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hallituksen toimista Euroopan unionissa lainsäädännön sujuvoittamiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Olavi Ala-Nissilän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 148/2016 vp:

Millaisin toimin hallitus aikoo vaikuttaa siihen, että säädösten laadintaa yksinkertaistetaan Euroopan unionissa ja että normien purkaminen ja lainsäädännön sujuvoittaminen edistyvät tehokkaammin myös Euroopan unionissa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomen EU-vaikuttamisen painopisteenä on nykyistä vähäisempi, parempi ja kevyempi sääntely. Suomi arvioi kaikkea EU-sääntelyä talouskasvun, kilpailukyyn ja työllisyyden näkökulmasta ja edellyttää vastaavaa käytäntöä myös EU:n toimielinten tasolla. EU-sääntelyn tavoitteet tulee saavuttaa mahdollisimman tehokkaasti ja ylimääräistä taakkaa aiheuttamatta. Parempi sääntely on läpileikkaava toimintatapa, jonka tulee olla osa kaikkia politiikka-aloja.

Paremman sääntelyn periaatteita ja toimintatapoja on kehitetty EU-tasolla jo pitkään. Junckerin komissio on sitoutunut viemään paremman sääntelyn työtä eteenpäin aiempaa kunnianhimoisemmin ja konkreettisemmin. Tätä ilmentävät asioiden käsittely osana suurempia strategisia prioriteettihankkeita, uusien aloitteiden määrän vähentyminen ja poisvedettyjen ehdotusten määrän lisääntyminen.

Parempaa sääntelyä edistetään EU:ssa monilla työkaluilla, joita ovat erityisesti sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskeva ns. REFIT-ohjelma, komission työohjelma ja säädösten poisvetäminen sekä toimielinten välinen sopimus paremmasta sääntelystä. Myös keskustelu sääntelyn määrällisistä vähentämistavoitteista on käynnistymässä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 148/2016 vp

Suomi teki viime vuonna kansallisen kartoituksen ongelmallisesta EU-sääntelystä. Ministeriöitä, virastoja ja sidosryhmiä pyydettiin kertomaan kannaltaan ongelmallisesta EU-sääntelystä. Kartoituksessa oli mukana ministeriöiden lisäksi 54 tahoa. Suhteessa EU-sääntelyn kokonaismäärään ongelmallista EU-sääntelyä on kartoituksen perusteella vähän. Kartoituksen tuloksena komissiolle toimitettiin loppuvuonna listaus, johon sisältyi noin 40 ongelmallista tapausta.

Komissio otti kartoituksen tulokset hyvin vastaan. Ongelmallisia säädösalueita käsitellen juuri työnsä aloittaneessa REFIT-foorumissa, jossa myös jäsenvaltiot ovat edustettuina. Työn aluksi komissio oli listannut sidosryhmäpalautteen perusteella tarkastelua varten 250 ehdotusta ongelmallisesta EU-sääntelystä. Tähän listaan on otettu mukaan Suomen kansallisesta kartoituksesta suoraan 13 ehdotusta, ja lisäksi 7:ssä muussa on vähintäänkin yhtymäkohtia ehdotuksiimme.

Suomen komissiolle toimittamaan ongelmallista sääntelyä koskevaan listaukseen sisältyi myös maataloustukia ja niiden valvontaa koskevaa sääntelyä, joihin kirjallisessa kysymyksessä viitataan. Suomi on tuonut esille, että sääntelyä tulee yksinkertaistaa ja esimerkiksi sen noudattamisen valvontaa muuttaa riskiperusteiseksi, jotta elintarvikeketjuun kohdistuvat kustannukset ja hallinnollinen taakka vähenevät ja kilpailukyky parane. Vuonna 2017 tehtävän maatalouspolitiikan välitarkastelun tulee johtaa maatalouspolitiikan konkreettiseen yksinkertaistamiseen. Suomi on toimittanut komissiolle yksinkertaistamisehdotuksia ja jatkaa aktiivista vaikuttamistyötä EU:n toimielimissä sekä jäsenmaiden kesken.

Uusi parempaa sääntelyä koskeva toimielinten (komission, neuvoston ja parlamentin) välinen sopimus allekirjoitettiin 15.3.2016. Se sisältää useita parannuksia neuvoston asemaan liittyen mm. komission työohjelman ja delegoitujen säädösten valmisteluun. Myös lainsäädäntötyön seurattavuutta ja avoimuutta pyritään parantamaan.

Suomi on käynyt komission kanssa aktiivista vuoropuhelua myös sääntelyn määrällisistä vähentämistavoitteista. Eri maissa on saavutettu hyviä tuloksia tällaisten mallien soveltamisesta, ja Suomi tukee niiden käyttöönottoa myös EU-tasolla.

EU:n toimielimillä ja jäsenvaltioilla on yhteinen vastuu paremmasta sääntelystä. Sääntelyn vaikutuksia, tarpeellisuutta ja hyväksyttävyyttä tulee arvioida kaikissa vaiheissa säädöksen suunnittelusta sen täytäntöönpano- ja soveltamisvaiheeseen. Suomi vahvistaa myös omaa kykyään arvioida EU-sääntelyn taloudellista ja oikeudellista merkitystä. Parhaillaan on käynnistymässä valtioneuvoston tutkimushanke sääntelyn kustannuksista. Lisäksi VTV on tekemässä selvitystä direktiivien täytäntöönpanosta.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 148/2016 vp

Kilpailukykyä haittaavaa ylimääräistä taakkaa ei tule lisätä EU-sääntelyn kansallisessa toimeenpanossa. Näin vältetään myös lisävaatimukset, jotka asettaisivat suomalaiset toimijat muita eurooppalaisia toimijoita heikompaan asemaan. Lisäksi kilpailukykyä ja työllisyyttä turvaavia EU-sääntelyn mahdollistamia joustoja tulee hyödyntää täysimääräisesti.

Helsingissä 4.4.2016

Pääministeri Juha Sipilä